

Sygn. akt IV CSK 398/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku R. Ł.

przy uczestnictwie A. Ł., E. Ł., R. K., C. K., A. K., M. K., B. M., L. M., B. Z., E. R.
i J. B.

o stwierdzenie zasiedzenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 grudnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy i uczestniczki postępowania A. Ł.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Ł. oddalił apelację wnioskodawcy i uczestniczki A. Ł. od postanowienia Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 23 kwietnia 2013 r., którym orzeczone zostało nabycie własności opisanych nieruchomości przez zasiedzenie przez wskazane osoby.

Wnioskodawca i uczestniczka A. Ł. powołali w skardze kasacyjnej obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania przesłankę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Potrzebę wykładni przepisów bez określenia, których przepisów wnioszek dotyczy, skarżący połączyli z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące: istnienia obowiązku zamanifestowania przez posiadacza zależnego zmiany charakteru posiadania na samoistne, zwłaszcza wobec osoby, z którą łączył go stosunek zobowiązaniowy; czy możliwe jest doliczenie do okresu posiadania dzierżawcy okresu posiadania samoistnego wydzierżawiającego, biegnącego w trakcie dzierżawy; czy sąd rozpoznający sprawę powinien poczynić z urzędu ustalenia faktyczne i prawne dotyczące zakresu przedmiotu posiadania; czy w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia ma zastosowanie zasada niezwiązania sądu treścią wniosku i orzekania przez sąd z urzędu w zależności od wyników postępowania dowodowego i niezależnie od wniosku o stwierdzenie zasiedzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie

sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli skarżący przedstawi w skardze kasacyjnej i uzasadni przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie przez skarżącą jako przyczyny wniosku potrzeby wykładni konkretnego przepisu prawa, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymagało wskazania, że doszło do rozbieżności w orzecznictwie sądów lub wyłoniły się istotne wątpliwości przy jego interpretacji. W tym celu należało wskazać nie tylko przepisy prawa, których wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także szczegółowo opisać na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określić, że mają poważny charakter lub przedstawić orzeczenia sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.). Wiąże się to z taką sytuacją, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawnego nie ma jednolitej lub utrwalonej linii orzeczniczej albo ta przyjęta wymaga zmiany, z uwagi na nietrafność lub kontrowersje. Dla wykazania rozbieżności powinny być przytoczone konkretne, rozbieżne orzeczenia wydane w identycznych lub zbliżonych stanach faktycznych, nie zaś orzeczenia wydane w sprawie skarżącej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości interpretacyjne, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które towarzyszą niemal każdemu procesowi decyzyjnemu. Tej miary wątpliwości prawnych skarżąca nie wykazała. We wniosku nie zostały wskazane przepisy, których treść budzi poważne wątpliwości ani orzeczenia Sądu Najwyższego związane z tą problematyką. Analiza lapidarnego uzasadnienia wniosku wskazuje na dążenie do uzyskania odpowiedzi dotyczącej prawidłowości zaskarżonego orzeczenia, wobec osadzenia powołanej przyczyny w realiach rozpoznawanej sprawy. Nie ma podstaw do uznania, że zaistniały wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wymagające doprowadzenia do jednolitości

prezentowanych zapatrywań. Artykułowane kwestie mają zatem źródło w procesie stosowania prawa, nie zaś jego wykładni.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]